

Högskolestiftelsen
I ÖSTERBOTTEN

ÅRSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2018

HÖGSKOLESTIFTELSENS ÄNDAMÅL

Stiftelsens ändamål är att ekonomiskt bidra till att upprätthålla och utveckla högskoleverksamhet i svenska Österbotten och att i anslutning härtill stöda och främja vetenskaplig forskning och utbildning.

Stiftelsen förvaltar egna medel samt sköter förvaltningen av Ann-Mari Finniläs fond samt Iris och Thor Österholms stipendiefond.

STIFTELSENS LEDNING

Stiftelsens förvaltning handhas av delegationen, styrelsen och verkställande direktören. Enligt gällande stiftelselag (487/2015) är styrelsen högsta beslutande organ.

Delegationen

Delegationen har representanter från privata-, högskole- och offentliga sektorn samt arbets- och näringsliv.

Efter stadgeändringarna, som gjordes i anknytning till den nya lagen, är delegationens främsta uppgift att tillsätta Stiftelsens styrelse. Genom valet av styrelsemedlemmar ansvarar delegationen för att styrelsen har den kompetens och erfarenhet som behövs för att leda Stiftelsens verksamhet.

Delegationens medlemmar väljs för en mandatperiod på fyra år. Delegationen består av minst 16 och högst 28 medlemmar. Till ledamot får inte väljas person som fyllt 70 år.

Under år 2018 fungerade Patrick Ragnäs som delegationsordförande och Annika Tidström som viceordförande. På delegationens höstmöte valdes Patrick Ragnäs till ordförande och Annika Tidström till viceordförande för 2019. Delegationen bestod under 2018 av 22 medlemmar, och man sammanträdde till två ordinarie möten under året.

Till delegationsmedlemmar för perioden 2019 - 2022 återvaldes Christina Nygren-Landgårds, Anna-Maja Henriksson, Joakim Strand, Patrick Ragnäs och Kenneth Holmgård.

Delegationsmedlemmar

2019 - 2022

Christina Nygrén-Landgårds, Anna-Maja Henriksson, Joakim Strand, Patrick Ragnäs, Kenneth Holmgård.

2018 - 2021

Mikaela Björklund, Stefan Råback, Annika Tidström, Inger Aaltonen, Malin Brännkärr.

2017 - 2020

Anita Ismark, Erik Sjöberg, Stefan Wikman, Mikko Ollikainen, Michaela Pörn, Mats Brandt.

2016 - 2019

Örjan Andersson, Kjell Antus, Sören Kock, Elli Flén, Ann-Maj Björkell-Holm, Kristina Ström.

Stiftelsens styrelse

Styrelsen består av en ordförande och fyra medlemmar samt två suppleanter. Till medlemmar får inte väljas person som fyllt 70 år.

Styrelsemedlemmar 2018:

Ordförande Ulrica Karp, viceordförande Stefan Talus, Gun Kapténs, Ilkka Penttilä och Andreas Uthardt ordinarie medlemmar.

Suppleanter 2018:

Anna-Lena Palomäki och Maria Höglund.

Styrelsen sammanträdde sju gånger under året.

På delegationens höstmöte 2018 valdes Ulrica Karp till styrelseordförande för år 2019. Till styrelsemedlemmar för år 2019 - 2020 valdes Stefan Talus och Gun Kapténs samt till suppleant Anna-Lena Palomäki.

Ordinarie medlemmar under år 2019 är:

Ordförande Ulrica Karp, Stefan Talus, Gun Kapténs, Ilkka Penttilä och Andreas Uthardt.

Suppleanter under 2019 är:

Anna-Lena Palomäki och Maria Höglund.

Verkställande direktör

Verkställande direktör är EM Katarina Heikius. Kjell Blomqvist har sedan 1.8.2018 fungerat som tf vd under ordinarie vd:s moderskapsledighet.

Revisorer

Revisorer år 2018 var CGR Benita Öling samt revisorssammanslutningen Oy Ernst&Young Ab med ansvarig CGR-revisor Kjell Berts. Suppleanter var revisorssammanslutningen Oy Ernst&Young Ab. Delegationsmötet återvalde revisorerna för år 2019.

KONCERNBOKSLUT

Koncernbokslut har upprättats för Högskolestiftelsen i Österbotten. Helägda Fastighets Ab Handelsplanaden 14 samt Kiinteistö Oy Puffetti Fastighets Ab, som vid årsskiftet ägs till 100 procent av Fastighets Ab Handelsplanaden 14, ingår i koncernen.

Koncernbokslutet har uppgjorts enligt förvärvsvärdesmetoden. Det pris som erlagts för dotterbolagets aktier och som överstiger värdet av det egna kapitalet vid förvärvet redovisas som goodwill och allokerats till placeringar. Detta innebär att inga avskrivningar görs på goodwill.

Finansiell ställning och väsentliga händelser under år 2018

- Stiftelsens överskott uppgick till 199.851 euro.
- Koncernens resultat uppvisar en förlust på -74.424 euro år 2018. År 2017 var koncernförlusten -786.311 euro. Förlusten år 2017 härstammade från de stora renoveringskostnaderna i FAB Handelsplanen 14. Även under 2018 påverkades resultatet negativt av renoveringskostnader för våning 4 och renovering/ombyggnad av en affärslokal till restaurang på våning 2.
- Ann-Mari Finniläs fonds överskott uppgick till 1.253.548 euro.
- Stiftelsens och Finniläs fonds försäljningsvinster från värdepapper var netto 771.060 euro
- Stiftelsens, Finniläs och Tor Österholms fonds sammanlagda direktavkastning:
 - Dividender 1.167.019 euro (år 2017, 978.670), en ökning med 19,2 %.
 - Ränteintäkter 26.980 euro (år 2017, 47.279), en minskning med 42,9 %.
 - Hyresnetto 715.064 euro (år 2017, 872.956), en minskning med 18,1 %
 - Hyresnettot har under de senaste två åren minskat p.g.a. stora renoveringskostnader i Fab Handelsplanen 14.

Den totala direktavkastningen år 2018 blev 1.909.063 euro (år 2017, 1.898.905), en ökning med 0,53 %.
- I löner och arvoden, inklusive sociala kostnader, har stiftelsen erlagt 139.595 euro. I arvoden till styrelsemedlemmarna och till placeringsutskottets medlemmar utbetalades 100 euro/möte. Delegationens ordförande och viceordförande erhöll samma arvode för närvaro vid styrelsemöte. För utvärdering av projekt-ansökningar erlades ett arvode på 1.000 euro. Utöver ett arvode på 150 euro/möte utbetalades till styrelsens ordförande ett årsarvode på 1.000 euro.
- Stiftelsen fick ett understöd på 38.000 euro av Vasa stad som oavkortat har delats ut.
- Ansökan om enskilda bidrag från Finniläs fond för utdelning under 2018 gjordes såsom tidigare på våren. Ansökningar för större projekt för utdelning under 2018 gjordes hösten 2017. Ansökningsförfarandet ändrades under 2018 så att det framöver endast hålls en ansökningstidpunkt för samtliga typer av bidrag och stipendier. Ansökningsperioden för bidrag och stipendier för utdelning under 2019 hölls i november 2018, och beslut om beviljande görs av stiftelsens styrelse inom februari 2019. Entydiga krav på innehåll i ansökningarna och mätbara målsättningar underlättar utvärderingen av ansökningarna samt slututvärderingen. Ansökningarna utvärderas även av en expert. Alla stipendier över 1.000 euro bör redovisas. Redovisningen görs elektroniskt under januari månad. Utebliven redovisning kan medföra att framtida bidrag/stipendier inte beviljas

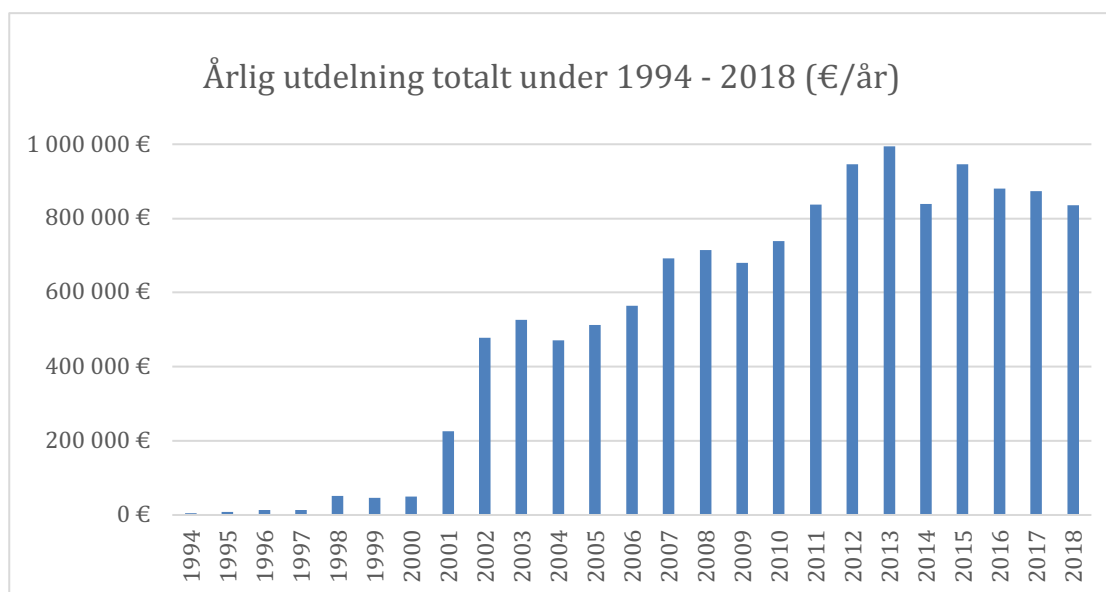
DONATIONER

Stiftelsen erhöll totalt 1.990 euro i donationer under året, varav 1.090 var donationer till Iris och Thor Österholms stipendiefond och 900 euro var donationer till stiftelsens allmänna medel.

UTDELNING AV BIDRAG OCH STIPENDIER

Stiftelsen stöder, med betoning på regional nytta, existerande verksamhet i högskolorna samt initierar utvecklingsbara projekt, närmast för att få fram spetskunnande. Betoning på forskning och utveckling i stadgarna tolkas så att vetenskapshögskolorna prioriteras.

Stiftelsen förvaltar egna medel samt sköter förvaltningen av **Ann-Mari Finniläs fond** och **Iris och Thor Österholms stipendiefond**. Direktavkastning såsom dividender, räntor och hyresinkomster är utdelningsbara. Under åren 1994 – 2018 har det totalt delats ut 12.937.480 euro.

Utdelning 2018 totalt

Av styrelsen maximalt anvisade medel för utdelning år 2018

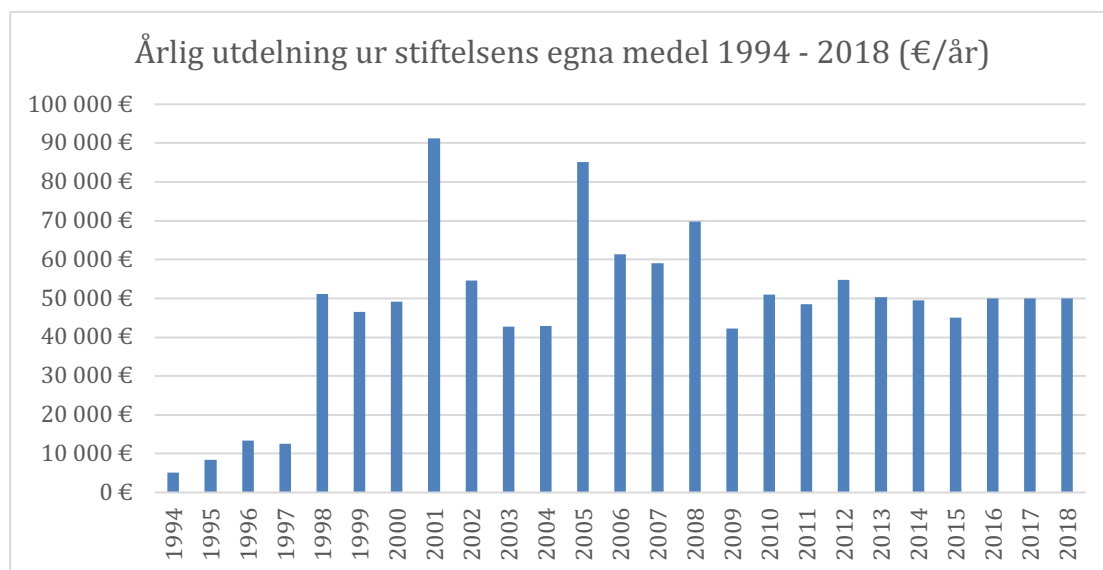
• Stiftelsens egna medel	50.000 euro
• Ann-Mari Finniläs fond	800.000 euro
• Österholms fond	500 euro
Totalt	850.500 euro

Utdelning 2018 ur stiftelsens egna medel

Ur stiftelsens egna medel utbetalades det anvisade beloppet på 50.000 euro.

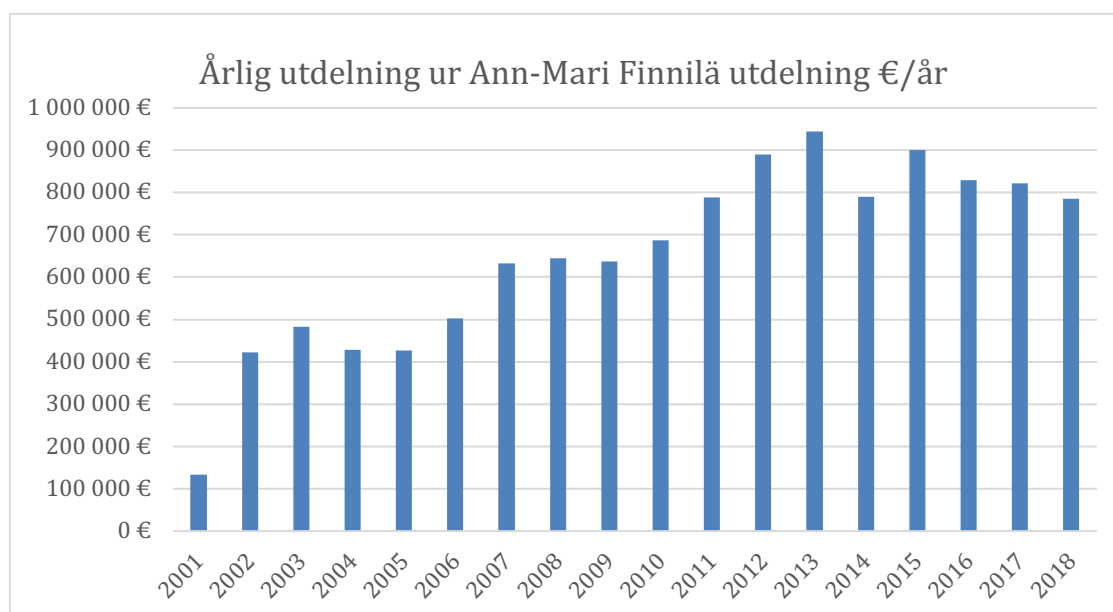
Bidrag och stipendier tilldelades:

- Helsingfors Universitets tvåspråkiga juristutbildning i Vasa, 11.000 euro
- Novia – medelinsamling 2018, teknik, 20.000 euro
- Hanken, Svenska Handelshögskolan i Vasa - Digimarketing Hanken och Korsholms gymnasium, 10.000 euro
- Juridiska utbildningen i Vasa, 6.500 euro
- Hankens Studentkår, utbytesstudier, 2.500 euro

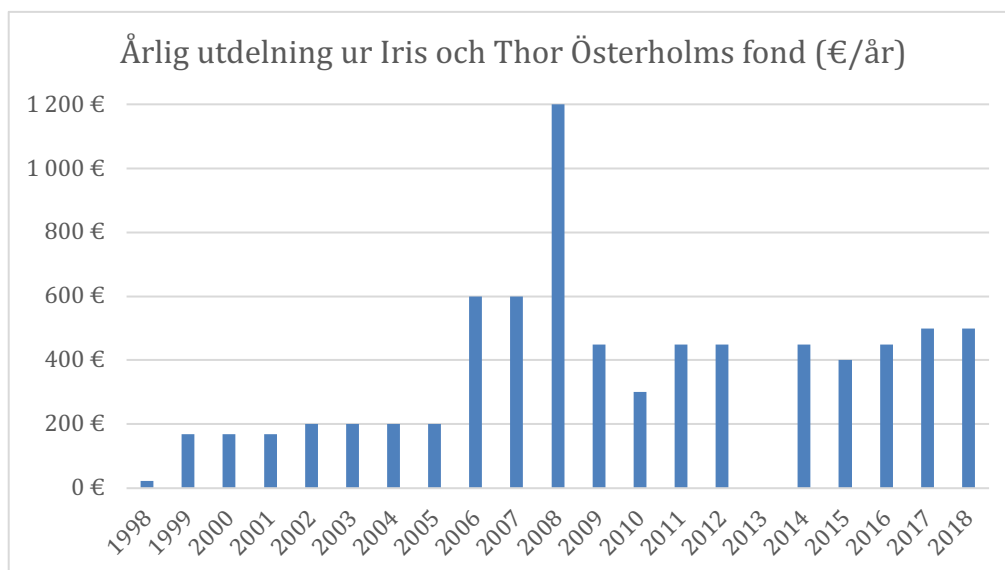
Utdelning 2018 ur Ann-Mari Finniläs fond

Ur Ann-Mari Finniläs fond, som enligt sina stadgar främjar Åbo Akademis verksamhet i Vasa, delades år 2018 ut 784.577 euro av maximalt 800.000 euro. Under året återbetalades 9.070 euro av tidigare års utdelningar.

Utdelning 2018 ur Iris och Thor Österholms stipendiefond

Ur Iris och Thor Österholms stipendiefond utdelades 500 euro år 2018 till Åbo Akademi, pedagogiska fakulteten.

STIFTELSENS PLACERINGSVERKSAMHET

En god utveckling av det förvaltade kapitalet tillsammans med en bra direktavkastning skapar grund för en stabil och positiv utveckling av stiftelsens utdelning.

Placeringen av stiftelsens tillgångar är långsiktig. Avkastningsmålsättningen är en långsiktig genomsnittlig totalavkastning på minst 5 % per år, fördelat på kapitaltillväxt och direktavkastning. Målsättningen eftersträvas att nås genom en aktiv och kostnadseffektiv portföljförvaltning. Kapitalet placeras planmässigt och riskhanteringen följer i investeringspolicyn fastställda regler.

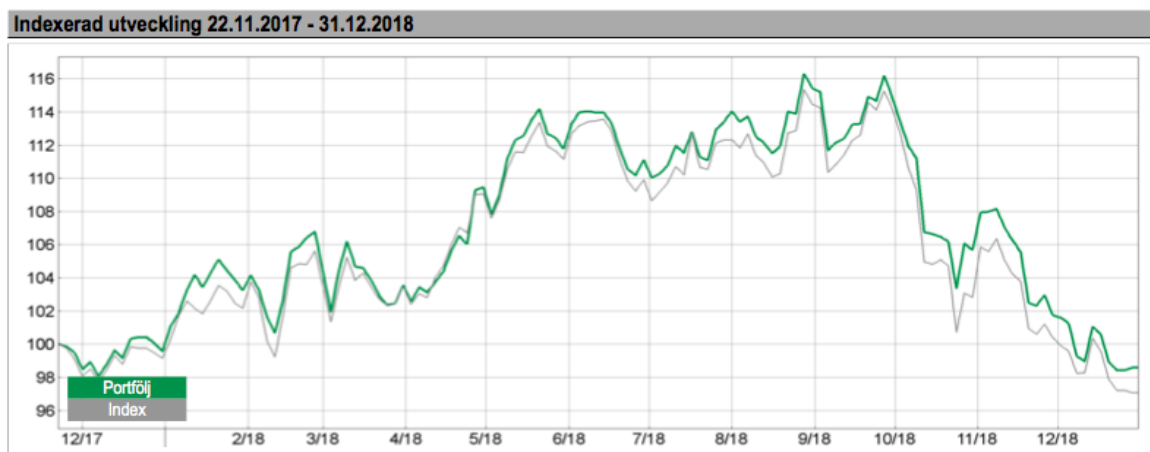
Placeringarna fördelas mellan direkta aktieinnehav (främst inhemska börsaktier), fonder, fastigheter och ränteplaceringar. Direktavkastning, det vill säga dividender, hyresinkomster och räntor är utdelningsbara enligt respektive fonds instruktioner. Föregående års direktavkastning utgör grunden för årets utdelning. Österholms fond samförvaltas med Stiftelsens tillgångar och utgör 2,14 procent av Stiftelsens tillgångar.

Stiftelsens aktieplaceringar

Aktieportföljen hade under året en god utveckling ända fram till hösten. Oron kring eskalerande handelskrig och politisk osäkerhet satte sina spår på marknaderna i slutet av året, med stora nedgångar på aktiemarknaderna och hög volatilitet. Centralbankernas penningpolitik har alltså varit i centrum som en av de viktigaste marknadspåverkande faktorerna. I USA närmade sig den amerikanska centralbanken Fed redan ett neutralt läge, medan den europeiska centralbanken ECB avslutade sina nettostödköp i december.

Stiftelsens aktieportfölj uppvisade en kursnedgång på -1,0 % under år 2018, jämfört med en nedgång på -2,1 % för referensportföljen OMX Helsinki 25 GI. Vid bokslutstidpunkten 31.12.2018 uppgick aktieportföljens marknadsvärde till 1.215.280 euro. Dagsvärdet översteg anskaffningsvärdet med 166.954 euro.

Dividendintäkterna för stiftelsens portfölj uppgick till 57.574 euro, en ökning med 12,6% jämfört med föregående år.

Källa: Högskolestiftelsens portföljrapport, december 2018, Aktia Bank.

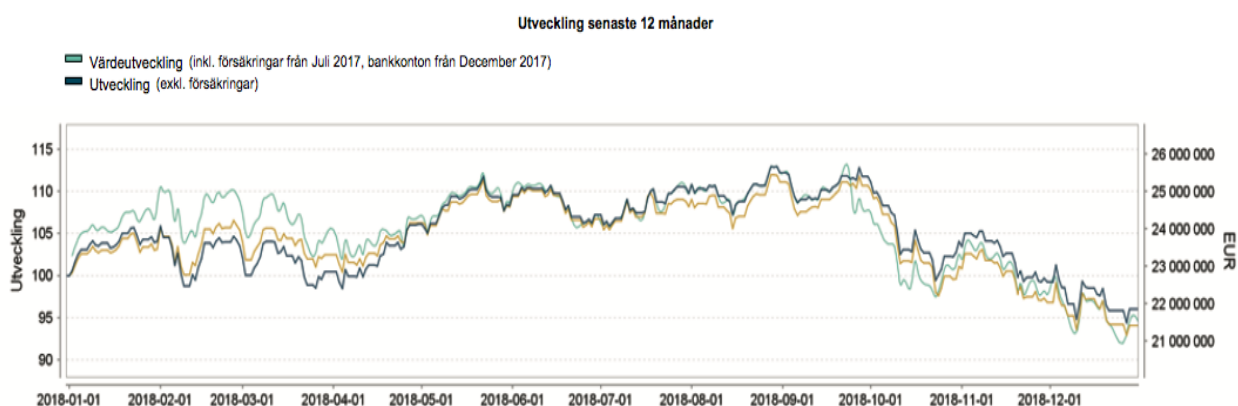
Ann-Mari Finniläs fonds placeringar

Av placeringarna utgjorde i bokslutet (enligt bokföringsvärde) börsaktier/fonder 70,2 %, fastighetsaktier 26,9 % och övriga likvida tillgångar 2,9 %. Fondens sammanlagda tillgångar, aktier och fondandelar till dagsvärde och fastigheter till bokföringsvärde, uppgick 31.12.2018 till 32,5 miljoner euro.

Aktieplaceringar

Ann-Mari Finniläs aktieportfölj uppvisade en nedgång på -3,97 % under år 2018, medan OMXH25-indexet hade en nedgång på -5,94 %. Vid bokslutstidpunkten 31.12.2018 uppgick aktieportföljens marknadsvärde till 21.511.567 euro. Dagsvärdet översteg anskaffningsvärdet med 1.920.044 euro.

Dividendintäkterna uppgick till 1.110.137, en ökning med 16,8 % jämfört med föregående år.

Källa: Ann-Mari Finniläs Fonds portföljrapport, december 2018, Nordea.

Fastigheter

Finniläs fond äger hela aktiestocken i Fastighets Ab Handelsplanaden 14. Fastigheten är byggd år 1972 och har stegvis sanerats under åren 2016 – 2018. Under våren 2018 slutfördes renoveringen av våning 4 och ombyggnaden av en affärslägenhet till restaurang på våning 2 genomfördes. Grundsaneringen av kontorsutrymmena på våningarna 4 – 7 samt byggnaden av restaurangdelen på våning 2 har uppgått till en totalkostnad på ca 3 miljoner euro. Under hösten 2018 har planeringen av fasadrenoveringen av FAb Handelsplanaden 14 gjorts, och renoveringen planeras att utföras under 2019.

Totala ytan för uthyrning i fastigheten är ca 6.600 m². Uthyrningsgraden var vid årsskiftet ca 98 %.

Nettoavkastningen var 8,6 % (10,5 % år 2017).

FAb Handelsplanaden 14 köpte under året en affärslägenhet på 125 m² i Kiinteistö Oy Puffetti och äger efter köpet 100 % av aktierna. Totala ytan för uthyrning är ca 1.265 m² och uthyrningsgraden var vid årsskiftet ca 95 %.

Övrigt

Värdet på Evli Europa A var vid årsskiftet 472.412 euro och SEB Microfinance Fund IV-andelarnas värde uppgick till 284.813 euro.

Nyckeltal Ann-Mari Finniläs fond

Stiftelsens utdelningsmål: högst 90 procent av direktavkastningen utdelas och minst 10 procent sätts till grundkapitalet. Lönsamheten i Högskolestiftelsens ekonomiska verksamhet mäts i kapitaltillväxt och direktavkastning. Lönsamhetsmålet är en årlig genomsnittlig totalavkastning om minst 5 procent, fördelat mellan värdestegring och direktavkastning.

Finniläs fond	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kapital (milj.)	20,4	19,8	21,8	24,5	25,3	26,2	28,6	29,4	30,6
Förändring i %	+18,6	-2,9	+9,0	+10,5	+5,0	+3,6	+8,0	+2,8	+4,1
Direktavkastn. i %	7,0 %	6,6 %	11,2 %	4,7 %	6,3 %	5,8 %	6,6 %	6,3 %	6,0 %

Värdeökningen under 2010 - 2018 har i genomsnitt varit 6,5 % per år.

Genomsnittlig direktavkastning under samma tidsperiod har i medeltal varit 6,7 % per år.

Effektivitet i administrationen

Kostnadsstyrningen sker genom jämförelsen kostnader/intäkter. Målet är att kostnaderna i Ann-Mari Finniläs fond underskrider 15 procent av intäkterna. Stiftelsen fakturerar fonden för förvaltningen.

Finniläs fond	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Intäkter (x 1000€)	1419	1275	1465	1138	1585	1507	1868	1869	1849
Kostnader (x 1000€)	124	154	152	153	154	171	176	169	191
Kostnader i %	8,6 %	12,2 %	10,3 %	13,4 %	9,7 %	11,3 %	9,4 %	9,0 %	10,3 %

Disposition av 2018 års överskott

Högskolestiftelsen i Österbotten

Räkenskapsperiodens överskott uppgår till 199.851,15 euro. Efter att försäljnings-vinster/förluster och värdeförändringar på 107.295,72 euro överförts till utjämningsfonden återstår 92.555,43 euro, innehållande utdelningsbar direktavkastning och Vasa stads stöd. Av beloppet överförs 10 procent, motsvarande 9.255,54 euro, till grundkapitalet. Enligt styrelsens förslag i budgeten för år 2019 reserveras maximalt 50.000 euro för utdelning medan 33.299,89 euro överförs till dispositionsfonden.

Ann-Mari Finniläs fond

Räkenskapsperiodens överskott för Ann-Mari Finniläs fond var 1.253.548,87 euro. I överskottet ingår försäljningsvinster, försäljningsförluster och värdeförändringar om -402.839,23 euro vilka överförs till utjämningsfonden. Direktavkastningen som är utdelningsbar är 1.656.388,10 euro. Till grundkapitalet överförs 165.638,81 euro. Av återstående 1.490.749,29 euro reserveras enligt styrelsens förslag i budgeten för år 2019 maximalt 800.000 euro för utdelning och 690.749,29 överförs till dispositionsfonden.

Iris och Thor Österholms stipendiefond

Räkenskapsperiodens överskott för Iris och Thor Österholms stipendiefond var 4.575,42 euro. Till grundkapitalet överförs 457,54 euro. Av återstående 4.117,88 euro reserveras enligt styrelsens förslag i budgeten för år 2019 maximalt 500 euro för utdelning och 3.617,88 euro överförs till dispositionsfonden.

PROJEKT FINANSIERADE MED MEDEL FRÅN ANN-MARI FINNILÄS FOND

• OstroInvolve 2.0 – Involving citizens through deliberative processes	50.000 euro
• Pepper-robotik i Österbotten	50.000 euro
• @geing Online: Digitala tjänster för meningsfulla sociala aktiviteter bland Botniaregionens äldre	20.000 euro
• Pocket Democracy	50.000 euro
• Eklasstandem (2015-2018) – digitalt stödmaterial för virtuell tandemundervisning	25.000 euro
• Reconnection: Revitalising the interaction between theoretical musical knowledge and practical musical skills through frontline technology and music education research	50.000 euro
• Utökade professionsfärdigheter –Handledning inom lärarutbildning	30.000 euro
• Ungdomars välbefinnande och kunskap i framtidens samhälle (FRAM-projektet)	20.000 euro
• Energiteknik/Lagring av energi	15.000 euro
• Energiteknik/Universitetsforskare (eller tenure track), femårig ny befattning	55.000 euro
• Idrott och studier – att kombinera studier och elitidrott i årskurserna 7-9	15.000 euro
• Mediacity/Digital Experience Lab	30.000 euro
• Masskommunikation, lektorat	55.000 euro
• Spetsforskning – svenskspråkiga samhället i Finland	50.000 euro
• Flerspråkighetspedagogik	40.000 euro
• Utforskande samtal	40.000 euro
• ÅA och Novia: Internet of Things, IoT	20.000 euro
• Extremism och radikalism i Europa	40.000 euro
• Nyutbildade klasslärares syn på den forskningsbaserade lärarutbildningen vid Åbo Akademi	15.000 euro
• Den femtonde nordiska lärarutbildningskonferensen 2018	3.000 euro
• Spelifiering inom bildkonstundervisningen vid VÖS	8.000 euro
• Vetenskapsafton FUNDRA	4.000 euro

Bidrag åt forskarstuderande

Johnny Engström	6.400 euro
Taalía Khan	6.400 euro
Marja Kristiina Palmu	6.400 euro
Olaniyi Makinde	6.400 euro
Maria Timoshenko	6.400 euro
Joni Kuokkanen	6.000 euro
Malin Andtfolk	6.400 euro
Josefine Nyby	4.800 euro
Ana Vrbnik	6.400 euro
Owen Ndoromo	12.000 euro

Rese- och konferensbidrag (mot redovisning)

Joni Kuokkanen	950,00 euro
Jan-Erik Romar	870,00 euro
Maria Timoshenko	1.785,59 euro
Katri Hansell	1.495,55 euro
Fredrica Nyqvist	1.249,81 euro
Anna Widlund	2.100,00 euro
Sofia Jusslin	1.000,00 euro
Matilda Ståhl	1.200,00 euro
Regina Santamäki Fischer	1.000,00 euro
Marja Kristiina Palmu	1.023,50 euro
Ana Vrbnik	1.719,59 euro
Mikael Nygård	897,15 euro
Mikaela Hermans	670,00 euro
Heidi Höglund	748,00 euro
Mathias Ståhl	975,00 euro
Emmanuel Opoku Acquach	1.955,47 euro

Stipendier till studerande

Elin Lönnkvist 500 euro, Sara Berg 500 euro, Oscar Sunngren 500 euro, Christian Hagnäs 400 euro, Alexander Nyman 500 euro, Martina Molsa 500 euro, Paulina Svenfelt 500 euro, Sofia Asplund 300 euro, Ellen Dahlvik 500 euro, Andreas Snellman 500 euro, Emma Snellman 500 euro, Jessica Kivioja 500 euro, Linda Ahlbäck 500 euro, Nicklas Peltola 500 euro, Kristoffer Back 500 euro, Kim Backström 500 euro, Johanna Härus 500 euro, Hedvig Sandell 500 euro, Patricia Donner 500 euro, Oskar Emaus 500 euro, Daniel Rönnerberg 150 euro, Elin Häger 500 euro, Tilde Nordman 500 euro.

Ann-Mari Finniläs pris

Finniläs pris ges för framgångsrik verksamhet inom forskning, undervisning eller för utveckling av Åbo Akademi's verksamhet i Vasa. Priset har delats ut årligen under tiden 2006 – 2017 och dess storlek har varit 5.000 euro. Efter 2017 delas priset ut vartannat år och prissumman har höjts till 10.000 euro. Inget pris delades ut 2018.

Väsentliga händelser under det kommande året samt utsikter framöver

Stiftelsens strategiska mål för Högskolestiftelsens utdelning av bidrag och stipendier:

- Framtidens lärande i det digitala samhället
- Högre teknikutbildning
- Välfärd i Svenskfinland

Sektoröverskridande mångåriga projekt i samarbete med externa parter (såsom övriga utbildningsenheter eller näringslivet) prioriteras, liksom även projekt med regional och samhällsnyttan. Projekt och forskning som stöds förväntas gärna bidra till högskolans profilering.

Stiftelsens fortsatta fokusområden är satsningar på att vidareutveckla energiteknikutbildningen i Vasa. Efter att Åbo Akademi övertagit finansieringen av DI-utbildningen kan stiftelsens resurser i ökande grad avsättas för att finansiera den postdoktorala verksamheten; forskning och utveckling i samarbete med företag. Målet är att företag inom den energitekniska branschen erhåller ett mervärde av att utveckla sin affärsverksamhet i regionen.

Den strategiska satsningen på fastigheten fortsätter. Den under 2018 planerade fasadrenoveringen kommer att genomföras under 2019. Målet är att profileras som ett attraktivt och centralt placerat alternativ för affärs- och kontorshyresgäster. Fasadrenoveringsprojektet omfattar förutom förnyandet av fasaden även en ny huvudingång, intäckning av yttertrappan samt hissbyten. Slutkostnadsbudgeten för hela fasadrenoveringsprojektet är på 1.876.065 euro (moms 0%). Finansieringen görs med banklån och en kapitalinsättning från Högskolestiftelsen i Österbotten.

Efter en långvarig positiv utveckling på aktiemarknaderna kan en svagare kursutveckling ligga i korten under de kommande åren. Bolagsresultaten har tillsvidare utvecklats bra och en god dividendutdelning kan förväntas under 2019. Penningpolitiken åtstramas och i USA börjar redan ränteplaceringar bli ett alternativ. I Europa är vi långt ifrån en normaliserad räntepolitik men även här går vi mot en åtstramning. En förväntad avtagande tillväxttakt i ekonomin, risken för ett eskalerande handelskrig, tillsammans med Europas utmaningar (Brexit, Italiens (m.fl.) politik, skuldsättningsproblem mm), kravet på åtstramningar i penningpolitiken o.s.v., gör marknadsmiljön utmanande. Marknadsvolatiliteten kan förväntas ligga på en högre nivå än under de senaste åren.

Räntemarknaden är fortsatt utmanande. Stiftelsens placerade tillgångar allokteras även under 2019 främst till aktier och fastigheter. Dividendintäkterna förväntas utvecklas i positiv riktning under året, medan hyresnettot även under 2019 förväntas påverkas i negativ riktning p.g.a. stora renoveringskostnader.

REDOGÖRELSE FÖR STÖRRE PROJEKT - Texterna är skrivna av projektansvariga.

Projekt hos Energitekniken vid Åbo Akademi i Vasa, prof. Margareta Björklund-Sänkiaho:

Energiteknik/Universitetsforskare (eller tenure track), femårig ny befattning

Under åren 2010-2017 gjorde regionens stiftelser en satsning på att etablera en tvåårig diplomingenjörsutbildning inom energiteknik vid Åbo Akademi i Vasa. En ny femårig satsning på att förstärka forskningen har inletts 2018. Totala satsningen är ca 1,3 miljoner euro under en femårsperiod. Finansieringen byggs upp så att hälften av medlen tas från tidigare donerade medel till

Åbo Akademi och regionens stiftelser satsar hälften. Rekryteringen av en forskardoktor eller biträdande professor i energiteknik (Tenure Track) pågår och 2018 har två nya post doc forskare anställts i Vasa.

Fokus för forskningen vid energiteknikenheten i Vasa ligger idag inom hållbar energiförsörjning och effektivare energisystemlösningar; gasteknik, energilagring och energisystemens digitalisering. Forskningens profil har definierats utgående från regionens behov. Ungefär hälften av de 29 diplomarbeten som utförts tillsammans med industrin har en koppling till gasteknik och efterfrågan på forsknings- och utvecklingsverksamhet inom området digitalisering håller snabbt på att växa.

Högskolestiftelsens femåriga satsning på en av de tre forskarbefattningarna vid energitekniken i Vasa kommer att möjliggöra mer samarbete med regionens företag och lokala innovationscentra i Vasaregionen, fler externt finansierade projekt, etablering av en kontinuerlig doktorandutbildning, mer synlighet via vetenskapliga publikationer och naturligtvis handledning av fler diplomarbeten. Målsättningen är att verksamheten skall kunna fortgå efter denna femårs satsning, men då utan speciellt stöd från stiftelserna.

Energiteknik/Lagring av energi

Energi kan lagras i många former med olika tekniker. Den ökande användningen av förnyelsebara energikällor, med sikte på ett koldioxidsnålt samhälle, skapar ett nytt och annorlunda behov av energilagring jämfört med traditionell energiproduktion och -användning. Lagring av energi associeras lätt med lagring av elenergi i batterier och en tilltänkt batterifabrik i regionen, men energi kan lagras på många andra sätt exempelvis som pumpad vattenkraft, tryckluft, i fasförändringsmaterial och i form av (nerkylda) gaser.

I detta projekt skapas början till en demo-miljö kring energilagring i Technobothnia, samtidigt som ett regionalt och ett internationellt nätverk byggs upp med sikte på framtida koordinerad verksamhet kring energilagring. En sammanställande beskrivning av de mest relevanta teknikerna uppgörs, med fokus på fysiska fenomen. Därtill utreds vilka tekniker som förefaller ha störst framtidspotential och vilka som för närvarande tillägnas störst uppmärksamhet inom forskningen. Sammanställningen omfattar också en marknads- och tekniköversikt som beskriver t.ex. olika teknikers mognadsgrad och utvecklingsbehov, samt businessvolym. Den kompetenshöjning som projektet medför för genomförande organisationer innebär en förhöjd beredskap att stöda företags innovationsverksamhet och FoU-verksamhet vad gäller energilagringsteknik och -lösningar. Vidare kan kompetensen förmedlas till studeranden och därmed nå regionens företag även genom dessa framtida arbetstagare.

Projektet förverkligas som ett samarbete mellan Åbo Akademi (Energitekniken), Yrkeshögskolan Novia och VAMK. De två förstnämndas delfinansiering från Högskolestiftelsen är 7,6 %, huvudfinansiär är Europeiska regionala utvecklingsfonden, via Österbottens Förbund. Projektperiod: 1.5.2018-30.4.2020.

Gaskompetens

Teknik relaterat till gasformiga bränslen är ett område som för närvarande genomgår en snabb utveckling. Parallellt med den traditionella rörtransporten av naturgas utvecklas ny infrastruktur (båt- och biltransport, lagring mm.) som fokuserar på flytande och trycksatt naturgas (liquefied natural gas, LNG). Möjligheten att tekniskt och ekonomiskt utnyttja gas breder ut sig till nya områden där naturgasledningar inte finns tillgängliga och kompletterar och förstärker på många ställen den infrastruktur som byggts upp kring biogasanläggningar (eg tankstationer). Gasbränslen erbjuder nya möjligheter till lagring av energi och är ett sätt att erbjuda snabb reglerkraft som på många håll är en förutsättning för en övergång till förnyelsebara energikällor och minskad miljöbelastning. Säkerhetsaspekter, dvs ökad diversifiering och tillförlitlighet i energitillförseln, är inte heller att underskatta som drivkraft bakom den pågående så kallade gasrevolutionen. I framtiden förväntas den

fossila delen av gasen kunna ersättas i allt större utsträckning med gas producerad från kolneutrala energikällor.

Gaskompetensprojektet fokuserar på att kompetenskartläggning och -utveckling samt med att utveckla och implementera nya undervisningsmiljöer och utbildningar. Arbetet sker i nära samarbete och parallellt med det större AIKO GasCoE projektet, där vi samarbetar med Vasa Universitet, Yrkeshögskolan Novia och CLL. Kompetensdelen har uppskattats som ytterst nödvändig del av verksamheten kring att bygga upp ett nationellt gaskompetenscenter, men kunde inte ingå i huvudprojektet. Under 2018 har energitekniken infört en valbar gasmodul (20 sp) i sin DI-utbildning, utvecklingen av de nya kurserna sker till stor del med hjälp av Högskolestiftelsens bidrag, CLL:s fokus har varit på kompetenskartläggning och -utveckling. Projektet pågår ännu under 2019.

IoT i Energisystem, ÅA och Novia, koordineras av CLL, Lisabet Sandin

Projektets verksamhet har under rapporteringsperioden gått framåt i god takt. Projektgruppen har regelbundet träffats för att gemensamt stämna av, utvärdera och föra projektet vidare. Projektets styrgrupp har sammanträtt en gång under perioden (22.5.2018). Arbetet med casen kommer att fullföljas med konkreta resultat. De viktigaste resultaten från casearbetet är att installationerna och inkopplingarna vid caseplatserna till största del är utförda, och att mätningar påbörjats. Rapportering och utvärdering av vissa case har inletts. Genom casearbetet har projektgruppen ökat sin egen kompetens och kunskap inom IoT-området, vilket är viktigt med tanke utvecklingen inom detta FoU-område, och på nya samarbetsprojekt mellan högskolorna i regionen. Projektet samverkar med företag i regionen och tillsammans utbyts kunskap, idéer och utvecklingsmöjligheter som för projektet framåt och ger upphov till nya projektidéer. Utmaningar och hinder som uppstått i fältarbetet har identifierats och dokumenterats, vilket är viktigt med tanke på framtida produktutvecklingar och -lösningar inom IoT.

Under rapporteringsperioden har projektet ansökt om och beviljats förlängning av verksamheten med ett halvt år (t.o.m. 30.6.2019). Projektets tidigare utmaningar att hitta tillräckligt med projektpersonal har under våren 2018 lösts, och nu är projektgruppen fulltalig. Projektet har kommunicerat ut dess verksamhet med goda resultat. Artiklar om projektet har publicerats i tidskriften Meddelanden från Åbo Akademi nr 4/2018, Centret för livslångt lärandes nyhetsbrev, länk: <https://www.abo.fi/centret-for-livslangt-larande/nyhetsbrev/nyhetsbrev-4-2018/de-arbetar-for-en-energismartare-framtid/> och i Vasabladet/Österbottens tidning 29.12.2018. Projektgruppen har gjort en självutvärdering av projektet i januari 2019. Självutvärderingen resulterade i en SWOT- analys där projektets styrkor, möjligheter, utmaningar och hot sammanfattades.

Pepper-robotik i Österbotten, Experience Lab, Susanne Hägglund

Experience Lab vid Åbo Akademi i Vasa har låtit österbottningar möta den humanoida, sociala roboten Pepper i vård- och skolsammanhang. Målet har varit att kunna betjäna ämnena vid ÅA i Vasa, utbildningen på alla nivåer i Österbotten samt allmänheten med exempel på och kunskap kring människans interaktion med humanoida, sociala robotar. På många håll i Finland har humanoida robotar lanserats i olika service- och vårdsyften, dock i mindre skala här i Österbotten. Därmed har behovet av kunskap, exempel på tillämpningar och direkta erfarenheter av socialrobotik varit stort här. Genom projektet har Experience Lab medverkat till att Österbotten tagit steget mot socialrobotikens möjligheter ur ett etiskt, moraliskt och människonära förfarande.

Experience Lab har skapat innehåll genom självständigt arbete och deltagande i kurs, samt avlagt besök vid företaget från vilket roboten inköptes. Flera appar med pedagogiskt innehåll har tagits fram och prövats av lärarstuderanden, gymnasieelever och ett 50-tal lågstadiesbarn på fältet. 68 österbottningar inkom med namnförslag i den tävling vi utlyste som en del av informationsspridningen om

socialrobotiken till allmänheten. Vi har även själva ordnat och medverkat i öppet hus-dagar och öppna föreläsningar i ämnet.

Professionella inom vård och skola, inom såväl utbildningen som på fältet, har deltagit i workshoppar kring möjligheterna med människocentrerad socialrobotik samt vilka farhågor, rädslor och risker den för med sig.

Empiri inom ramen för en doktorsavhandling har samlats in på VCS och de metoder och den kunskap som projektet genererar utgör grund för ett antal projekt, som i sin tur tar fram empiri inom socialrobotikens domän.

Masskommunikation, Klas Backholm

Biämnet masskommunikation vid Åbo Akademi i Vasa beviljades för år 2018 ett bidrag för att utveckla undervisning i masskommunikation och entreprenörskap. Projektet är en fortsättning på det arbete som inletts tidigare år, och kommer att fortsätta under de kommande åren.

Inom branschen ser vi en trend där organisationer i allt större grad ersätter egna arbetsplatser genom att istället anlita produktionsbolag och frilansare. Framtidens yrkesmänniskor kommer att behöva en utbildning som både ger en stadig grund i journalistiskt kunnande och i hur man kan skapa och marknadsföra egna tjänster.

Under året har vi arbetat på flera nivåer med att lägga grunden för en sådan utbildning. Vi har tillsammans med centrala aktörer i branschen gjort en genomgående inventering av studieupplägget, och tagit fram planer och kursutbud för hur vi de kommande åren ska utöka vårt existerande upplägg med innehåll med fokus på entreprenörskap.

Vi har också gjort om studerandes projektarbeten så att de till en större del utgår från självständigt utvecklande och förverkligande av idéer, samt marknadsföring av dessa via t.ex. sociala medier. Parallellt med detta har vi utvecklat kursinnehåll och metoder med fokus på medieproduktion med enkel teknik, smarttelefoner.

Vi har identifierat dessa satsningar som speciellt relevanta för att kunna upprätthålla en konkurrenskraftig utbildning, med en målsättning att ge framtidens medieentreprenörer de verktyg de kommer att behöva för att klara sig i branschen.

Tack vare projektbidraget och det fortsatta arbetet som görs under år 2019 kommer ämnets relevans som en central utbildare av kommunikatörer och mediearbetare i regionen att stärkas ytterligare.

OstroInvolve, Kim Strandberg

I januari-april hade OstroInvolve ansvar för fusionsutredningen i Korsholms kommun, och vi ordnade sju stycken medborgardiskussioner runtom i Korsholm (N=220). Dessa diskussionstillfällen ordnades som s.k. deliberativa mini-public och hade ett experimentellt upplägg.

Utöver dessa diskussioner ansvarade vi även för fusionsutredningsenkäten (N=6800) i Korsholm. Hela fusionsutredningen var ett samarbete med Korsholms kommun och nyttan för OstroInvolve-projektet består framförallt i att vi samlade in enorma mängder med data från medborgardiskussionerna vilket vi som bäst är mitt i att analysera. Som ett led av detta arbete hade projektet anställt en postdoktoral forskare samt en timanställd doktorand under 2018. Utöver det var totalt 13 studerande i statskunskap anställda på timbasis för att vara samtalsledare i medborgardiskussionerna. I maj-juli hade projektet anställt en assistent som transkriberade samtliga medborgardiskussioner. Från juni anställde vi även en doktorand i statskunskap för att stärka vårt team inför analyserna av allt material.

Vid sidan av allt detta har arbetet med att uppdatera och förnya vår online plattform för medborgardiskussioner fortgått under året. Gällande konkreta forskningsresultat har projektledaren

tillsammans med en postdoktoral forskare jobbat med en internationell artikel om projektets tidigare medborgardiskussioner från 2016. Denna artikel är nu på väg in i en högt rankad statsvetenskaplig tidskrift. I augusti deltog projektledaren och forskare Berg i den största europeiska statsvetarkonferensen ECPR General Conference i Hamburg där vi presenterade de första resultaten från fusionsdiskussionerna i Korsholm. Vi har även skrivit åtta offentliga rapporter till Korsholms kommun på basis av fusionsdiskussionerna och fusionsenkäten.

Pocket Democracy, Jenny Lindholm och Janne Berg

Pocket Democracy handlar om att utveckla en app som gör det lättare för kommuninvånare att följa med i lokalpolitiken. Projektet leds av statsvetarna Janne Berg och Jenny Lindholm och följer en användarcentrerad designprocess. En av utgångspunkterna är att ta reda på vilka behov och önskemål som de som ska använda appen har.

Under år 2018 har vi inledningsvis gjort en litteraturgenomgång och marknadsundersökning genom att se på tidigare forskning och liknande applikationer, och genom att diskutera med olika företag om vad som är tekniskt möjligt att göra. Under våren tog vi kontakt med flera österbottniska kommuner för att hitta en samarbetskommun. Malax visade stort intresse för projektet och är den kommun där appen kommer att pilottestas under hösten 2019. Under sommaren skickades en offertförfrågan ut till tre företag i regionen, och utvärderingen av de inkomna offerterna resulterade i ett avtal med företaget Gambit som kommer att stå för den tekniska utvecklingen av appen.

I november hölls tre fokusgrupper i Malax där personer med olika åldrar och yrkeskategorier deltog. I grupperna diskuterades vilka olika funktioner som kommuninvånarna vill se i appen. Vi presenterade också de funktioner som vi hittills har funderat på inom projektet så att deltagarna fick ta ställning till dessa.

Året avslutades med en presentation av vår designstrategi för Gambit. Vi diskuterade de olika funktionerna som kommer att ingå i den första versionen av appen och gav därefter klartecken till Gambit att inleda den egentliga kodningen av Pocket Democracy.

Spetsforskningsenheten i registerbaserad forskning om det svenskspråkiga samhället i Finland (ReSP), prof. Jan Saarela

Projektet ReSP har arbetat med målsättningen att Finland skall upprätthålla sitt goda rykte som pionjär inom registerbaserad forskning. Projektet har erbjudit möjligheten för empiriskt inriktade forskare att utföra omfattande och avancerade analyser inom ett disciplinärt sett brett fält. Verksamheten har haft sin bas vid demografiska enheten vid Åbo Akademi i Vasa, vilken är den enda enhet i landet som fokuserar på registerbaserad forskning relaterad till den svenskspråkiga befolkningen i Finland.

Den långsiktiga bestående nyttan av projektet för Åbo Akademi har varit att uppfylla universitetets ansvar att bedriva forskning om och för det finlandssvenska samhället. Projektet har samtidigt, genom sin inriktning på registerbaserade analyser, varit en internationell forskningsledare på området. Eftersom verksamheten har haft sin bas i Vasa och inbegripit den österbottniska befolkningen har den starkt gynnat regionens vetenskapliga konkurrenskraft. Efter projektets fyra verksamhetsår har målsättningarna uppfyllts mycket väl, med nästan 20 publikationer i internationella journaler, varav hälften av dessa med direkt ankytning till fokusområdet finlandssvenskar. Enbart under år 2018 har åtta manuskript publicerats av internationella journaler, och ytterligare en handfull har preliminärt godkänts för publicering. Ett flertal ytterligare rapporter är därtill under arbete. Forskningsresultaten och verksamheten inom projektet har under året presenterats vid konferenser, möten och seminarier i Finland och utomlands.

Projektperioden löpte ut under år 2018, men forskningsverksamheten fortsätter. Också framöver strävar vi till att, tillsammans med internationella samarbetspartners, ligga i forskningsfronten vad gäller registerbaserade studier som berör det svenskspråkiga samhället i Finland. Detta möjliggörs av nya flergenerationella data som täcker flera decennier och omfattar hela Finlands befolkning.

Flerspråkighetspedagogik (MultiPed), prof. Michaela Pörn

Projektet MultiPed (Flerspråkighetspedagogik) (2017–2019) har som målsättning att på forskningsbaserad grund kartlägga, undersöka och utveckla olika former av flerspråkighetspedagogik och språkrelaterat arbete som utförs inom den svenskspråkiga utbildningen i Finland. Projektet bygger på ett aktionsforskningsinriktat och praxisnära samarbete mellan forskare vid FPV och pedagoger vid samverkande daghem och skolor. Det svenskspråkiga daghemmet och den svenskspråkiga skolan har ett allt mer flerspråkigt elevunderlag med såväl enspråkigt svenskspråkiga, svenskt-finskt tvåspråkiga som flerspråkiga barn med andra första språk än svenska eller finska. Därmed finns ett stort behov för en inkluderande flerspråkighet och arbetssätt för att på bästa möjliga sätt kunna bemöta den språkliga diversitet bland eleverna utan att riskera de svenskspråkiga undervisningsmiljöernas identitetsbärande uppgift på svenska.

Under året 2018 har projektet fokuserat på delprojekt som belyser olika delar av språkinriktat och språkmedvetet arbete inom den svenskspråkiga utbildningssektorn. Dessa sätter en särskild fokus på *1) tidigarelagd finskundervisning inom svensk småbarnspedagogik, 2) elever med andra modersmål än finska eller svenska i sina möten med sitt modersmål, skolspråket svenska och det andra inhemska språket finska och 3) kontakten till det andra inhemska språket bland elever vid samlokaliserade skolkampus*. Projektet samarbetar främst med kommuner i svenska Österbotten.

Projektet förstärker Åbo Akademis profileringsområde minoritetsforskning och dess målsättning om kulturellt och språkligt sensitiv lärarutbildning.

Eklasstandem, prof. Michaela Pörn

Projektet Eklasstandem (2015–2018) bygger på nära samverkan mellan forskare, lärare och IKT-pedagoger. Projektet har utvecklat språkpedagogiska modeller för virtuella lärmiljöer och gjort tandempedagogiken tillgänglig för alla skolor i Finland. Målet med tandempedagogik är att skapa situationer där elever eller studerande från olika språkgrupper kan mötas i autentisk interaktion och på ett jämställt sätt använda och utveckla sina färdigheter i varandras språk. Språket lärs i ömsesidigt samarbete med den andra språkgruppen, via autentisk interaktion med modersmålsanvändare. I skolkontext innebär tandempedagogik samarbete mellan två skolor med olika undervisningsspråk, två lärare och två klasser.

Under våren 2018 ordnades en fortbildningsserie runtom i Finland där forskare och tandemlärare tillsammans presenterade virtuell tandemundervisning enligt eklasstandemmodellen. Fortbildningen riktade sig till lärare i det andra inhemska språket från svenska och finska skolor på gymnasienivå och inom den grundläggande utbildningens årskurser 7–9 och ordnades på fem orter. På sommaren publicerades projektets slutprodukt, en digital lärarhandledning i eklasstandemmodellen www.abo.fi/eklasstandem som finns fritt tillgänglig för alla referensgrupper.

Projektets resultat består därtill av vetenskapliga och populariserade publikationer samt av projektets webbplats <https://blogs2.abo.fi/tandem/eklasstandem/>. Projektet är ett bidrag till den nationellt och internationellt enastående expertisen inom tandempedagogik som modell för samarbete mellan språkgrupperna som byggts upp vid Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier vid Åbo Akademi.

Utforskande samtal, Birgit Schaffar-Kronqvist och Charlotta Hilli

Projektet Utforskande samtal, under ledning av Charlotta Hilli och Birgit Schaffar-Kronqvist, har som syfte att undersöka hur man i barnträdgårdsläroutbildningen med hjälp av filosofiska metoder kan stöda blivande barnträdgårdslärare att ta vara på barns spontana initiativ till samtal om värdefrågor. Under våren 2018 användes metoder från inriktningen Filosofi med barn i en intervention inom en akademisk kurs om lek och lärande och datamaterial samlades in i form av kursdagböcker och videoinspelningar av experimentsituationer. Materialet från videoinspelningarna har transkriberats och under året har arbete gjorts för att utveckla analyskategorier för att utvärdera materialet. Under 2018 fortsatte även arbetet med forskningsartiklar som utforskar pedagogiska och filosofiska frågor i anslutning till undersökningen och kursdagböckerna insamlade 2017 och 2018 (2 samförfattade artiklar inskickade till granskning, 4 under arbete, därtill individuella artiklar). Projektet har ordnat två workshoppar samt presenterat forskningsresultat på den nordiska pedagogiska konferensen NERA i Oslo i mars 2018, samt på den europeiska småbarnspedagogiska konferensen, EECERA i Budapest, Ungern, i augusti 2018.

Projektet överskrider ämnes- och fakultetsgränser inom Åbo Akademi, och innebär ett fruktbart samarbete mellan pedagogik och filosofi. Det uppmärksammar viktiga frågeställningar i filosofins didaktik, som enbart är svagt representerat vid ÅA. Genom forskarsamarbete mellan Åbo Akademi och Helsingfors universitet, stöds småbarnspedagogiken i Vasa, Åbo och Helsingfors. Yrkesverksamma inom småbarnspedagogik i hela Svenskfinland stöds genom fortbildning.

Reconnection: Revitalising the interaction between theoretical musical knowledge and practical musical skills through frontline technology and music education research, Cecilia Björk

Projektet har fortsatt framgångsrikt under 2018. Nya datainsamlingar genomfördes vid Vasa övningsskola i februari. 12–18 april vistades professor Alex Ruthmann från NYU Steinhardt School of Culture, Education and Human Development vid Åbo Akademi och Experience Lab, och hela forskningsteamet arbetade med dataanalyser, artikelförfattande, samt UI- och UX-analys för de digitala applikationer som är under utveckling. Alex Ruthmann och Cecilia Björk fick tillfälle att presentera projektet vid Högskolestiftelsens delegationsmöte den 16 april.

Under perioden 24 augusti–7 september vistades Cecilia Björk från Åbo Akademi och Mats Granfors från Yrkehögskolan Novia vid NYU Steinhardt och arbetade tillsammans med Ruthmann och hans kolleger vid NYU Music Experience Design Lab (MusEDLab) och Leslie eLab. Besöket var mycket inspirerande och lärorikt och genererade nya idéer för digital design. I november–december ansvarade Mats Granfors och Cecilia Björk för en kurs i musikteori vid Vasa övningsskolas specialiseringsprogram i musik. Nya pedagogiska metoder tillämpades och analyserades genom observationer, studentutvärderingar och analyser av de studerandes musikaliska produktion. Resultaten är glädjande och kommer att rapporteras i ytterligare en artikel samt vid en internationell musikpedagogikkonferens i Malmö i maj 2019. 1–6 november vistades Ruthmann igen vid Åbo Akademi, deltog i forskningsarbetet vid Vasa övningsskola, och gav också en uppskattad workshop för musik- och musikpedagogikstuderande vid Yrkehögskolan Novia.

Som helhet har året varit synnerligen givande. Arbetet med publikationer samt design och kodning av digitala applikationer fortsätter. Partnerskapet med New York University har förstärkts, teamet har skapat nya nätverk, och planer för utvidgad internationalisering av projektet kommer att förverkligas under 2019–2020.

Extremism och radikalism i Europa, PD Andreas Fagerholm

Det treåriga (2016–2018; finansiering från Stiftelsen för Åbo Akademi år 2016 samt från Högskolestiftelsen under åren 2017–2018) projektets syfte har varit att producera forskningsbidrag som ökar vår kunskap om de radikala – och ofta populistiska – höger- och vänsterrörelser som idag vinner allt större terräng runtom i Europa. De för projektet centrala frågeställningarna riktade sökljuset dels mot radikala ideologier och dels mot radikala aktörer på väljararenan samt den parlamentariska arenan.

Under det gångna året (2018) har intresset riktats mot radikala partier på den parlamentariska arenan: I vilken utsträckning deltar radikala partier i regeringar, och under vilka förutsättningar har de chans att nå makt? Dessa frågeställningar visade sig fordra två delstudier; en indelande konfigurativ studie (publikation 2) där fokus låg på en bred europeisk jämförelse samt en uppföljande studie där en fallstudieansats användes för att rikta särskild fokus mot ett antal typiska och avvikande fall (publikation 3). I båda studierna användes ett varierande källmaterial, från kvantitativ data till mer "kvalitativ" information om enskilda partier/val.

Projektet har betingat sammanlagt tio (10) ensamförfattade publikationer. Tre (3) av dessa färdigställdes under 2018:

- (1) Fagerholm A (2018) Beräkningsbaserad politologi och ideologisk positionering. *Politiikasta.fi* 27.09.2018 [URL: <https://politiikasta.fi/berakningsbaserad-politologi-och-ideologisk-positionering/>].
- (2) Fagerholm A (2019) How do they get in? Radical parties and government participation in European democracies. Opublicerat manuskript, under granskning.
- (3) Fagerholm A (2019) Radical parties in European governments: On typical and deviant cases. Opublicerat manuskript, under granskning.

Ungdomars välbefinnande och kunskap i framtidens samhälle (FRAM), Johan Korhonen

Projektet Ungdomars välbefinnande och kunskap i framtidens samhälle (FRAM) har som mål att undersöka finlandssvenska ungdomars välbefinnande i relation till inlärningssvårigheter, utbildningsmålsättningar och skolavbrott. Projektet startade 2016 då cirka 1000 finlandssvenska elever i årskurserna sju och nio deltog i studien. På våren 2018 låg fokus på att rapportera forskningsresultat från de två tidigare datainsamlingarna som ägde rum 2016 och 2017. Vi publicerade en studie om finlandssvenska ungdomars välbefinnande, matematikfärdigheter och utbildningsmålsättningar i *Frontiers in Psychology* (Widlund, Tuominen, & Korhonen, 2018) som är den mest citerade tidskriften i världen inom sitt område.

Utöver detta färdigställdes fem pro gradu avhandlingar som baserade sig på data från projektet. Projektets doktorand Anna Widlund och projektledare Johan Korhonen presenterade forskningsresultat från projektet på a) den Nordiska konferensen om matematiksvårigheter i Vasa (NORSMA9) b) ECER2018 i Bolzano, Italien c) EARLI special educational needs interest group (SIG15) konferens i Potsdam, Tyskland. På hösten utfördes den tredje datainsamlingen inom projektet där eleverna från tidigare datainsamlingar följdes upp.

Widlund, A., Tuominen, H., & Korhonen, J. (2018). Academic Well-Being, Mathematics Performance, and Educational Aspirations in Lower Secondary Education: Changes Within a School Year. *Frontiers in Psychology*, 9, 297, doi: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.00297>

Utökade professionsfärdigheter –Handledning inom lärarutbildning, Renata Svedlin m.fl.

Delprojekt 1: Handledning under lärarstudierandens praktikperioder. Forskare Renata Svedlin. Data består av fokusgruppintervjuer och sammanställning av material från fortbildningseftermiddagar med tema handledning. Under år 2018 har preliminära analysresultat utarbetats och presenterats för

prövning vid ett antal handledar- och forskarkonferenser skede; Nordiska lärarutbildningskonferensen, Vasa i maj 2018, föreläsning på SUHO dagar (de finländska övningsskolornas sommar dagar) i Vasa, 1-3 augusti 2018, Presentation på Pedaforum i Åbo, 16. 8 2018. Artikel inlämnad i oktober till journalen Kasvatus.

Delprojekt 2:Handledning av studerandes vetenskapliga arbeten. Forskare Gunilla Eklund
Projektet har under år 2018 haft stöd av ett forskningsbidrag. En preliminär presentation av materialet genomfördes på den Nordiska lärarutbildningskonferensen, Vasa i maj 2018. En artikel inlämnad till Journal of Teacher Education and Educators (manuskript inlämnat i augusti 2018). Ytterligare en artikel inlämnad i december 2018 till en FoU tidskrift.

Delprojekt 3: Att reflektera och handla – utveckling av handledande (be)redskap inom kurser i lärarutbildningen med stöd av estetiska läroprocesser. Forskare Eva Ahlskog-Björkman och Gunilla Karlberg-Granlund.

Datainsamling har genomförts i två kurser i klasslärarutbildningen läsåret 2017–18. Materialet omfattar ca 120 studerandes arbeten och frågeformulär. Forskningen fortsätter med datainsamling i kurser i klasslärarutbildningen läsåret 2018–19 omfattande ca 90 studerande. Transkribering och detaljerad analys av datamaterialet pågår läsåret 2018–19. En pro gradu-skrift är anknuten till projektet. Forskningen har presenterats på den Nordiska lärarutbildningskonferensen i maj 2018 och på UKM Lärarutbildningsforum i oktober 2018. Abstract är insänt för ECER konferensen i Hamburg, vilket även lägger grund för en artikel.

@geing Online: Digitala tjänster för meningsfulla sociala aktiviteter bland Botniaregionens äldre, Anna K. Forsman

Projektpartners: Åbo Akademi i Vasa (projektägare), Umeå universitet, Seinäjoki
Ammattikorkeakoulu

Inom innovationsprojektet @geing Online (1.9.2017–31.8.2020) utvecklas en applikation, med syfte att främja äldres tillgång till meningsfulla sociala aktiviteter på deras egna villkor. En samtidig målsättning är att sammanföra regionala aktörer med intresse för eHälsoområdet och särskilt understöda mindre regionala IT-företag när det gäller eHälsa som affärsmarknad. Åbo Akademi, i egenskap av projektets heminstitution, utgör huvudaktör när det gäller skapandet av ett regionalt ekosystem för forskning och praxis kring projektets verksamhet och tema. År 2018 har projektet medfinansierats av Högskolestiftelsen i Österbotten.

Under projektåret upprättades ett nätverk bestående av elva mindre regionala IT-företag med intresse för temat eHälsa, och evenemang riktade till näringslivet (workshop, företagsfrukost och Meet & Greet) ordnades i den finländska projektregionen.

På projektets tre testplatser har designarbetet kring applikationen fortsatt, tillsammans med pensionärer samt representanter för social- och hälsoområdet. Forskningsverksamhet, bl.a. analys av insamlat datamaterial kring den samskapande designprocessen och andra projektaktiviteter har även den inletts.

Gällande synlighet så har projektet bl.a. stått värd för ett symposium vid en internationell konferens i Oslo under våren, i tillägg till kontinuerlig disseminering på nationell nivå i Sverige och Finland, med särskild tyngdpunkt på kommunikationsaktiviteter och synlighet i projektregionen.

Under år 2019 fokuserar verksamheten på teknisk utveckling och fortsatt testande av applikationen i samarbete med ett regionalt IT-företag och målgrupperna, jämsides med evalueringsverksamhet kring projektaktiviteter och -resultat.

Mediacity/Digital Experience Lab, Kimmo Rautanen:

Donationstjänsterna för utveckling av interaktivitet: Understanding the Digital Human

Experience Lab fokuserar på kunskapsutvecklingen kring förståelsen av användarupplevelser i möten mellan människa, teknik och kontext, med det digitala innehållet i fokus. Via denna kunskap ska vi kunna skapa och bidra till digitala lösningar med god användarupplevelse för olika målgrupper, uppdragsgivare och sammanhang – nya produkter, tjänster och arbetssätt. Vi uppdaterar kontinuerligt våra metoder för olika situationer där människan möter den digitala tekniken. Inom detta projekt genomförde vi pilotprojekt och skapade nya arbetssätt.

De initiativ och projekt som pågått under 2018 kommer att utgöra en synlig del av ÅA:s externa verksamhet under de närmaste åren, och skapar samtidigt kontinuitet genom att nya idéer spinner av de pågående projekten. Vi har kunnat bidra till såväl internationella projekt (bl a @geing Online med vårdvetenskapen, OSIRIS med sju europeiska parter) som UKM:s nationella spetsprojekt (Bothnia Learning Hub med lärarutbildningen, CLL, Vasa övningsskola och sju österbottniska kommuner). Under året har speciellt humanoida/sociala robotar varit i fokus.

Vi har fortsatt planera projekt med olika samarbetsparter och utveckla samarbete med forskare och utvecklare vid ÅA, bl a i två ansökningar till Finlands Akademi, och i Vasaregionen kring projekt som gagnar både universitetet och regionen, bl a med sikte på att skapa innovationsmiljöer för både vård/omsorg och lärande, där forskning, samhälle och näringsiv möts. Vi medverkar också i en pågående Horizon 2020-ansökning och planerar ytterligare en. Samtidigt utvecklar vi metoder speciellt för nya digitala teknologier och användargränssnitt, integrerar dem i nya projekt och ansökningar, och fortsätter den konkreta marknadsföringen och demonstrationen av labbet.

In Memoriam

Ekonomierådet Håkan Anttila

25.6.1945 – 7.3.2018

”Positiv, nyfiken, fördomsfri, orädd och allmänbildad. Det är några av de egenskaper jag först får i tankarna då jag tänker på hur Håkan var som person.

Att leda Högskolestiftelsen i Österbotten kräver alla de egenskaper jag nyss räknade upp.

Håkan hade många strängar på sin lyra och åstadkom mycket under sitt liv, och här räknar jag nog Högskolestiftelsen i Österbotten som ett av hans livsverk. Håkan har aktivt varit med i stiftelsens arbete från första början. En stiftelse som titulerar sig som en regional resurs.

Som ni alla här vet har vi i Österbotten inte särdeles lång tradition av universitets- och högskoleutbildning. Vi är i början av processen av att skapa en högskoletradition. Vi vet inte heller alltid hur vi ska handskas med de utbildningar vi har, var ska vi samarbeta, var ska vi samarbeta riktigt nära osv. Ibland finns det bland oss en känsla av att vi inte själva riktigt rör på de för oss så viktiga högskolorna och universiteten i landskapet. Ämnen jag ofta diskuterat med Håkan och som vi diskuterat inom stiftelsen. Här har Högskolestiftelsen som en neutral part kunnat stöda den utbildning och forskning som är så viktig för oss.

Genom åren har stiftelsen delat ut 12.955.903 euro, eller nästan 13 miljoner euro till de svenska högskolorna i landskapet. En enorm summa som bland annat bidragit till att vi idag har diplomingenjörutbildning på ÅA i Vasa som en permanent verksamhet. Detta är ett direkt resultat av stiftelsens arbete, ett arbete som under många år letts av Håkan. Största delen av medlen har enligt

donators vilja gått till ÅA i Vasa och stött alla utbildningsområden inom akademien. Men även övriga högskolor i landskapet har fått sin del av utdelningen. Vi inom stiftelsen är så innerligen glada för den utnämning till hedersdoktor inom ÅA som Håkan fick för en knapp månad sedan. Ett erkännande för den verkligt stora insats han gjort för Åbo Akademi.

Att stiftelsen legat Håkan nära hjärtat syntes också i att han efter sin avgång från styrelseordförandeposten, på grund av åldersregeln, snabbt kom in som moderskapsvikarie för vår VD. Något som jag som då nyvald styrelseordförande var och är mycket tacksam för. Sjukdomen kom lömskt smygande under denna period. Det finns stunder man aldrig glömmer, platsen doften och känslan av, då tiden helt enkelt stannar. En sådan stund i mitt liv var då Håkan ringde och berättade vad som stod på. Men som jag inledningsvis sa kom Håkans positiva egenskaper fram. Han tog sig an en tuff behandling och höll humöret uppe, bara en ultra stark människa klarar det han gjort.

Jag är glad att jag haft förmånen att lära känna Håkan, han hade ännu mycket att ge men vi är tacksamma för den tid vi fick med honom.

*Det finns ej natt,
som ej morgon når.
Det finns ej död,
som ej till liv uppstår.*

Vi hedrar minnet av tidigare styrelseordförande, verkställande direktör, en riktigt regional resurs, Håkan Anttila och tackar för en helhjärtad insats inom Högskolestiftelsen i Österbotten. Tack!"

Styrelseordförande Ulrica Karp tal vid minnesstunden 16.3.2018